

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121205652
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121205652.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcov: 1/ J.. V.. R. W., N.. XX.X.XXXX, A. Š. X, XXX XX W., 2/V. R., N.. XX.X.XXXX, A. Š. X, XXX XX W., obaja právne zastúpení Mgr. Zuzana Nováková, advokátka, so sídlom Slovenská 84, 080 01 Prešov, proti žalovanému: AGRO MX, s.r.o., so sídlom Družstevná 36, 0800 6 Prešov, IČO: 36 617 415, právne zastúpený JUDr. Peter Ličák, so sídlom Záhradná 19/468/, 082 12 Kapušany, IČO: 37 943 065, o zaplatenie 1.696,40 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovaný má voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 7.7.2021 sa žalobcovia domáhali od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom základe, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti parc. registra „C“ č. XXXX o výmere 213 m² v kat. území N. Š., evidovaná na LV č. XXXX na Okresnom úrade Prešov, Katastrálny odbor a to W. R. v podiele 2/3 k celku a V. R. v podiele 1/3 k celku. Parcelu užíva bez právneho dôvodu žalovaný a to tým, že na tejto je postavená vnútrozávodná komunikácia v jeho vlastníctve, ktorá slúži na prevádzkovanie jeho podnikateľskej činnosti. Medzi stranami sa vedú mnohé súdne spory za viaceré obdobia, nakoľko je to areál bývalého poľnohospodárskeho družstva, kde budovu a asfaltovú plochu nadobudol žalovaný a celý areál využíva na podnikanie. Spôsob užívania bol dokazovaný v konaní pred tunajším súdom pod sp. zn. 11 C 184/2014 a iných. Žalobcovia si v konaní pod sp. zn. 15 C 20/2018 dali vypracovať znalecký posudok aj za obdobie roka 2019, v ktorom bola hodnota výšky bezdôvodného obohatenia, resp. nájmu ustálená sumou 3,982 €/rok/m². Podľa kalkulácie vychádzajúcej z takto určenej hodnoty predstavuje bezdôvodné obohatenie za uvedené obdobie pri výmere 213 m² sumu 848,20 € ročne a za žalované obdobie od 01.07.2019 do 30.06.2021 sumu 1.696,40 €. V danom prípade došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcov a to užívaním ich nehnuteľnosti, bez právneho dôvodu. Za žalované obdobie od 01.07.2019 do 30.06.2021 to predstavuje sumu 1.696,40 €, čo podľa výšky ich spoluvlastníckych podielov predstavuje pre J.. V.. W. R. sumu 1.130,90 € a pre V. R. sumu 565,50 €. Žalovaný napriek výzve prostredníctvom právnej zástupkyne uvedenú sumu žalobcom doposiaľ nezaplatil, čím sa dostal do omeškania so splnením svojho peňažného záväzku, na základe čoho vzniklo žalobcom právo na uplatnenie si úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % ročne. Lehota splatnosti pohľadávky žalobcov uplynula dňa 30.06.2021.

2. K žalobe sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalovaný predmetnú vnútrozávodnú komunikáciu - asfaltovú plochu odpredal kúpnu zmluvou zo dňa 27.4.2018, pričom kúpna cena bola zaplatená na základe faktúry zo dňa 27.4.2018, na základe uvedeného teda nebol v rozhodnom období od 1.7.2019 do 30.6.2021 vlastníkom predmetnej asfaltovej plochy a teda neužíval parcelu vo vlastníctve žalobcov.

3. K vyjadreniu žalovaného sa písomným podaním zo dňa 26.10.2021 prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrili žalobcovia, ktorí uviedli, že je zrejmá účelovosť predaja asfaltovej plochy, ktorá nemôže slúžiť na iný účel než parkovanie a prejazd v oplotenom areály žalovaného. Konštatovali, že po mnohých konaniach žalovaný momentálne platí žalobcom mesačne asi 20 eur za pozemok pod budovou, ktorá formálne patrí jeho dcére, naďalej vytvára nelogické situácie ohľadom nádvoria. Zároveň popísali genézu sporov v iných konaniach.

4. K vyjadreniu žalobcov sa písomným podaním zo dňa 9.12.2021 prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril žalovaný, ktorý v podstate uviedol, že medzi totožnými účastníkmi sporu prebiehali aj iné konania vedené na tunajšom súde, konkrétne vedené pod sp. zn. 11C/184/2014 a 20C/32/2009, ktoré podrobne vo svojom vyjadrení rozobral. Poukázal na to, že kúpna zmluva zo dňa 27.4.2018, ktorou žalovaný odpredal vnútrozávodnú komunikáciu - asfaltovú plochu tretej osobe nie je v rozpore s dobrými mravmi, pričom vzhľadom na uvedené nadobudol v dôsledku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného žalobu zamietnuť.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 9 sa nachádza čiastočný výpis LV č. XXXX, k. ú. N. Š., okres W., na č. l. 10 je výzva na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 18.5.2021 s podacím lístkom, na č. l. 29 a nasl. je vyjadrenie žalovaného zo dňa 22.9.2021, na č. l. 38 a nasl. sa nachádza kúpna zmluva medzi predávajúcim AGRO MX s.r.o. a kupujúcim M. D. zo dňa 27.4.2018, na č. l. 46 a nasl. je vyjadrenie žalobcov k vyjadreniu žalovaného, na č. l. 49 a nasl. je vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobcov, na č. l. 63 a nasl. je rozsudok tunajšieho súdu č. k. 11C/184/2014-141 zo dňa 20.4.2016, na č. l. 81 a nasl. je rozsudok KS PO č. k. 9Co/32/2016-190 zo dňa 5.10.2017. Súd ešte oboznamuje aj rozsudok tunajšieho súdu č. k. 20C/32/2009-533 zo dňa 9.3.2018 ako aj rozsudok KS PO č. k. 17Co/91/2018-631 zo dňa 16.5.2019 týkajúci sa totožných sporových strán. Súd ešte oboznámil fotokópiu kúpnu zmluvu zo dňa 13.12.2002 medzi predávajúcim Q.. W. W., teda správcom konkurznej podstaty úpadcu a AGROPRODUKT a. s., v konkurze a kupujúcim J.. Q. V. - AGROM M.I.X., kde predmetom prevodu tejto kúpnej zmluvy sú inžinierske siete, plynová prípojka a vodovod a zároveň súd oboznamuje aj kolaudačné rozhodnutie zo dňa 31.10.1984 vo vzťahu k vnútrozávodnej komunikácii na hospodárskom dvore N. Š., pričom zistil tento skutkový stav:

6. Žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností parc. registra „C“ č. XXXX o výmere 213 m² v kat. území N. Š., evidovaná na LV č. XXXX na Okresnom úrade Prešov, Katastrálny odbor a to W. R. v podiele 2/3 k celku a V. R. v podiele 1/3 k celku.

7. Výzvou zo dňa 18.5.2021 žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu vyzvali žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 1.7.2019 do 30.6.2021 v celkovej výške 1.696,40 eur.

8. Kúpnu zmluvou zo dňa 13.12.2002 Q.. W. W. - správca konkurznej podstaty úpadcu AGROPRODUKT a.s. v konkurze ako predávajúci predal J.. Q. V. - AGRO M.I.X. ako kupujúcemu do výlučného vlastníctva inžinierske siete ič: XXXX, plynová prípojka ič: XXXX, vodovod ič: XXXXXX, vodovod ič: XXXXXX nachádzajúce sa v k. ú. N. Š. za kúpnu cenu 3.000 SK.

9. Z kolaudačného rozhodnutia Okresného národného výboru v Prešove zo dňa 31.10.1984 vyplýva, že po preskúmaní návrhu Okresný národný výbor v Prešove povolil užívanie objektu „Vnútrozávodné komunikácie hospodársky dvor N. Š.“, pričom objekt bol odovzdaný do správy a údržby príslušnému správcovi a bude v užívaní pre účely, pre ktoré bol vybudovaný.

10. Kúpnu zmluvou zo dňa 27.4.2018 predávajúci AGRO M.I.X., s.r.o. (v tomto konaní žalovaný) previedol na kupujúceho M. D. asfaltovú plochu o výmere 600 m² ležiacu na pozemkoch a nachádzajúci sa v k. ú. N. Š., obec W., okres W. vedených Správou katastra Prešov v reg. C a to a parcelu č. XXXX

na LV č. XXXX a parcelu č. XXXX na LV č. XXX a parcelu č. XXXX - časť parcela nie je evidovaná na LV za kúpnu cenu 1.440 eur vrátane DPH.

11. Na č. I. 40 sa nachádza faktúra, z ktorej vyplýva úhrada kúpnej ceny v sume 1.440 eur v zmysle vyššie uvedenej kúpnej zmluvy zo strany kupujúceho k predávajúcemu.

12. Z knihy DPH vzťahujúcej sa k daňovej povinnosti (č. I. 55 a nasl. spisu) vyplýva, že spoločnosť AGRO M.X. s.r.o. prijala do účtovníctva sumu 1.200 eur bez DPH (s DPH 1.440 eur) od osoby M. D. na základe dokladu H. (č. I. 55 druhá strana spisu).

13. Na pojednávaní konanom 17.2.2022 právny zástupca žalobcov uviedol, že sa pridrižiava v celom rozsahu žaloby tak ako bola doručená súdu a rovnako tak odkázal na písomné vyjadrenie z 18.10.2021, v ktorom je vyargumentovaná argumentácia žalujúcej strany. Vo vzťahu k dokazovaniu navrhol vypočúť pána M. D. ako kupujúceho z kúpnej zmluvy medzi žalovaným ako predávajúcim a pánom D. ako kupujúcim, nakoľko mal pochybnosť, či táto kúpna zmluva, ktorá bola aj dnes oboznamovaná ako listinný dôkaz je platná a či predmet prevodu je spôsobilý vôbec prevodu, nakoľko to môže mať vplyv na výsledok konania. Navrhol žalobe v celom rozsahu vyhovieť a v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania v rozsahu 100%.

14. Na rovnakom pojednávaní právny zástupca žalovaného uviedol, že zotrúva na vyjadreniach tak, ako boli doručené súdu v písomnej podobe. Konštatoval, že vyvrátili všetky podstatné tvrdenia žalujúcej strany. Poukázal na to, že žiadal vypočúť žalobcov v 1.rade a 2.rade, ktorí však nie sú prítomní a zároveň konštatoval na strane žalovaného v tomto spore nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Výsluch pána D. ako kupujúceho z vyššie uvedenej kúpnej zmluvy považuje za zbytočný, nakoľko v tomto spise, aktuálne prebiehajúcim, sa nachádza aj faktúra o zaplatení DPH z kúpnej zmluvy, teda ak nebolo namietané, žeby táto kúpna zmluva bola neplatná. Čo sa týka spôsobilosti prevodu predmetu kúpy, uvedené bolo podrobne odôvodňované aj vo veci 20C/32/2009, teda asfaltová plocha je samostatná vec a vec spôsobilá prevodu. Navrhol žalobu zamietnuť, v prípade úspechu si uplatnil náhradu trov konania, nemal návrh na doplnenie dokazovania.

15. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

16. Podľa čl. 20 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava SR každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

17. Podľa čl. 20 ods. 3 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava SR vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

18. Podľa § 123 OZ vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

19. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

20. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

22. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

23. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

24. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

25. Dôležitou otázkou tohto konania je teda okrem iného hodnotenie súkromnej listiny, t. j. kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným a M. D. z 27.4.2018. To, či obsah listiny, v tomto prípade kúpnej zmluvy, zodpovedá skutočnosti, teda či táto je pravdivá, posúdi súd na základe výsledkov dokazovania, a to spravidla nepriamo. Nedokazuje sa totiž pravdivosť listiny, ale právne významné skutočnosti, o ktorých existencii svedčí i listina. Ak by žalobcovia tvrdili, že skutočnosti uvádzané v listine nie sú pravdivé, je na nich, aby toto tvrdenie, z ktorého vyvodzuje pre seba nepriaznivé následky, taktiež dokázal.

26. Žalovaný tým, že predložil fotokópiu kúpnej zmluvy medzi ním a M. D. s osvedčenými podpismi zmluvných strán, vychádzajúc zo všeobecných pravidiel o dôkaznom bremene, toto dôkazné bremeno aj uniesol, nakoľko súd konštatuje, že všeobecná skúsenosť je taká, že čo je písané, je dané, pričom by odporovalo bežnej skúsenosti, pokiaľ by niekto podpísal písomnosť s právne záväzným obsahom, ktorý navyše môže mať pre neho nepriaznivé následky, keby obsah takejto listiny nebol pravdivý. Vzhľadom k tomu, že k uzatvoreniu zmluvy dochádza spravidla bez svedkov, predstavovala by uloženie dôkazného bremena strane, ktorá sa listiny dovoľáva, vo väčšine prípadov nesplniteľnú úlohu (probatio diabolica).

27. Súd sa v konaní primárne zaoberal pasívnou vecnou legitimáciou žalovaného. Vecná legitimácia vyjadruje postavenie strán v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Strana, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitimáciu. Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitimácie je iný subjekt, ktorého ale žalobcovia za žalovaného neoznačili.

28. Bolo v konaní nesporným, že žalované obdobie, za ktoré sa žalobcovia domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia bolo od 1.7.2019 do 30.6.2021, pričom žaloba bola na súd doručená 7.7.2021. Rovnako bolo nesporným, že kúpna zmluva medzi žalovaným a treťou osobou bola uzatvorená vo vzťahu k predmetnej asfaltovej ploche, ktorá sa nachádza na pozemku žalobcov, táto kúpna zmluva bola uzatvorená 27.4.2018.

29. Z uvedeného je možné konštatovať, že aktuálny status quo je ten, že vlastníkom komunikácie je pán M. D., zapísaný v katastri nehnuteľností, teda osoba odlišná od žalovaného, pričom táto osoba bola vlastníkom tejto komunikácie aj v období, za ktoré sa žalobcovia domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia.

30. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie ani nemal inú možnosť, ako žalobu vzhľadom na nedostatok pasívnej vecnej legitimácie na strane žalovaného, zamietnuť.

31. Súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedka M. D., nakoľko aj s ohľadom na nedostatok spočívajúci v pasívnej vecnej legitimácii, a taktiež mal za to, že tento bol kupujúcim s osvedčeným podpisom pri kúpnej zmluve z 27.4.2018 so žalovaným, pričom táto kúpna zmluva nebola viac ako tri roky spochybňovaná. Odročenie pojednávania a jeho výpoveď by bolo neúčelné a spôsobilo by len ďalšie trovy, prípadne prietahy v konaní, čo by spôsobilo len odklad meritórneho rozhodnutia

32. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

33. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

35. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobcovia neboli v konaní úspešní, preto má v konaní úspešný žalovaný voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.